

Btw op dure apparaten niet altijd een onvermijdbare kostenpost!

In de zorgsector worden continu grote bedragen geïnvesteerd in hoogwaardige (medische) apparatuur en vermoedelijk zal dit in de toekomst alleen maar toenemen door tendensen als 3d-printing, inzet robots, zorg op afstand (e-health), enzovoorts. Bij al deze investeringen is btw een belangrijke kostenpost. Zorginstellingen doen doorgaans weinig of niets met deze btw: de dure apparaten worden – zo is de veronderstelling – enkel ingezet voor btw-vrijgestelde zorg en dus zou aftrek van btw onmogelijk zijn.

De vraag is of deze standaardreflex na enkele recente ontwikkelingen in de zorg nog steeds opgaat bij de aanschaf van dure apparaten. In dit artikel bespreken wij enkele mogelijkheden om de btw-kosten bij investeringen in complexe medische apparatuur te verminderen en/of te spreiden.

Pro rata aftrek wegens btw-belast gebruik van dure apparaten

In de eerste plaats is het maar de vraag of dure apparaten in de zorg inderdaad alleen maar voor btw-vrijgestelde activiteiten worden gebruikt. In de praktijk zien wij namelijk steeds vaker dat dure apparaten voor een deel van de tijd btw-belast worden gebruikt:

- Specialistische behandelingen zonder opname nemen toe. Vaker dan voorheen krijgt een derde partij (bijvoorbeeld een categoriaal ziekenhuis of een medisch-specialistisch bedrijf) tegen betaling tijdelijk de beschikking over een ruimte met apparatuur in een zorginstelling. De Belastingdienst neemt steeds vaker het standpunt in dat in dat geval sprake is van btw-belaste ‘verhuur-plus’, omdat de zorginstelling niet enkel een kale ruimte ter beschikking stelt (verhuur), maar juist een hoogwaardige behandelkamer met apparatuur (en soms zelfs personeel) specifiek bedoeld voor medische ingrepen (de ‘plus’).
- Producenten van medische apparatuur bieden de mogelijkheid van multi-use: op momenten dat de koper een duur apparaat niet gebruikt, mogen derden tegen betaling het apparaat gebruiken. Het is zelfs mogelijk dat dit gebruik op afstand plaatsvindt. Ook dit multi-use-gebruik is btw-belast.
- Ook bieden zorginstellingen onderling de mogelijkheid om tegen vergoeding (btw-belast) gebruik te

maken van elkaars medische apparatuur.

- Tot slot is er ook nog het ‘gewone’ btw-belaste gebruik van de dure apparaten. Alleen behandelingen die een ziektebeeld voorkomen, diagnosticeren, behandelen en/of genezen, vallen onder de zorgvrijstellingen in de btw. Medische apparatuur wordt echter ook voor andere, btw-belaste, doeleinden ingezet. Het schoolvoorbeeld is natuurlijk de ‘pret-echo’, maar ook andere voorbeelden zijn bekend, van vaderschapstests tot sportkeuringen en MRI-scans zonder direct medisch doel.

Wanneer een zorginstelling dure apparaten mede btw-belast gebruikt, is minimaal pro rata aftrek van de btw op de investering mogelijk. Hoewel het pro rata-percentage afhankelijk van het type zorginstelling meestal slechts 1% tot circa 8% bedraagt, is het toch aantrekkelijk om van dit recht op pro rata-aftrek bij deels btw-belast gebruikte dure apparaten gebruik te maken. Bij een investering van € 10 miljoen kan een zorginstelling namelijk al snel een btw-aftrek van € 20.000 tot € 140.000 claimen.

Btw-aftrek volgens werkelijk gebruik ook mogelijk?

Bij aankoop van dure apparaten is het ook mogelijk (en soms verplicht) om btw in aftrek te brengen volgens het verwachte ‘werkelijke gebruik’ van het apparaat, als dit een nauwkeurig beeld geeft van het btw-belaste gebruik. Moderne apparatuur heeft vaak de mogelijkheid om ieder individueel gebruik ervan te registreren.

Zeker als de hierboven genoemde tendens van terbeschikkingstelling van ruimten met dure apparatuur aan derden (verhuur-plus) zich doorzet, is het niet ondenkbaar dat uit een dergelijke registratie blijkt dat een specifiek apparaat wel voor 25% of meer voor btw-belaste activiteiten wordt gebruikt. Als een zorginstelling dit goed bijhoudt en dit hogere percentage werkelijk gebruik zo aannemelijk weet te maken, bestaat naar onze mening het recht dit hogere percentage aan btw in aftrek te brengen.

Bij sommige veel gebruikte dure apparaten is het wellicht zelfs mogelijk om een apart apparaat aan te schaffen dat enkel wordt gebruikt voor de hierboven genoemde btw-belaste activiteiten. Is het voor een zorginstelling bijvoorbeeld haalbaar om één operatiekamer met hoogwaardige medische apparatuur alleen maar te laten gebruiken door derden (verhuur-plus) of één echoapparaat alleen te gebruiken voor pretecho's? In dat geval is zelfs 100% aftrek van de btw op de hiervoor gepleegde investeringen mogelijk.

Btw-spreiding bij lease en gebruik van een aparte investeringentiteit

Optimalisatie van bedrijfsprocessen is soms ook mogelijk door dure apparaten niet te kopen, maar van een derde partij te leasen. Wij zien dat zorginstellingen

vaker dan voorheen overgaan tot leasen. Met name om de druk van schulden op hun balans te verminderen. Bij een juiste inrichting van het leasecontract, leidt lease er ook toe dat een zorginstelling de btw-druk van de investeringen kunt spreiden over meerdere jaren. Dit kan een aanzienlijk cashflow-voordeel opleveren.

Tot slot zien we de tendens dat zorginstellingen op zoek gaan naar andere financiers dan banken voor hun investeringen in dure apparaten. Er zijn in de maatschappij meerdere partijen die een maatschappelijk belang hebben bij investering in zorginstellingen en mede daarom genoeg nemen met een lager financieringsrendement:

- Pensioenfondsen wensen maatschappelijk te investeren;
- Zorgverzekeraars hebben steeds vaker investeringsfondsen voor innovatie in de zorg;
- Producenten zijn bereid te participeren in de financiering van hun dure apparaten;
- Bewoners in de regio hebben de wens om ‘hun’ ziekenhuis financieel te ondersteunen, als dat meteen ook meer rendement op spaargeld oplevert (crowdfunding); en
- Medische specialisten hebben de wens of noodzaak om investeringen te plegen om aan substance-vereisten te voldoen.

Als bovengenoemde partijen deelnemen in de financiering, kan het logisch of wenselijk zijn om de dure apparaten in een aparte rechtspersoon onder te brengen, bijvoorbeeld om andere financieringsstructuren (met winstuitkering) mogelijk te maken of om eventuele risico's af te dekken.

Bij juiste inrichting van een dergelijke investeringentiteit is ook btw-optimalisatie mogelijk. Bij aanschaf kan de investeringentiteit de btw op de investeringskosten volledig in aftrek brengen, omdat zij het apparaat btw-belast aan één of meer zorginstellingen ter beschikking stelt. De btw-druk voor de zorginstelling wordt zo over verschillende jaren gespreid. Zeker als de zorginstelling zelf niet de enige gebruiker van het apparaat is of de financieringskosten lager zijn dan bij financiering door banken, kan dit een aanzienlijk (cashflow-)voordeel opleveren.

Tot slot

Wij begonnen ons stuk met de signalering dat bij veel zorginstellingen de reflex bestaat om btw op dure apparaten standaard als een kostenpost te zien. Wij hopen dat we met bovenstaande ideeën hebben laten zien dat dit niet in alle gevallen nodig is. Door allerlei ontwikkelingen in zorgland worden dure apparaten steeds vaker deels btw-belast gebruikt en/of op alternatieve wijze gefinancierd. Dit heeft ook gevolgen voor de btw-aftrek. Door vooraf na te denken op welke wijze dure apparaten worden aangeschaft, gefinancierd en gebruikt, wordt deze apparatuur wellicht iets minder duur! ///

*Eduard Flinterman
en Werner Gelderblom, PwC*